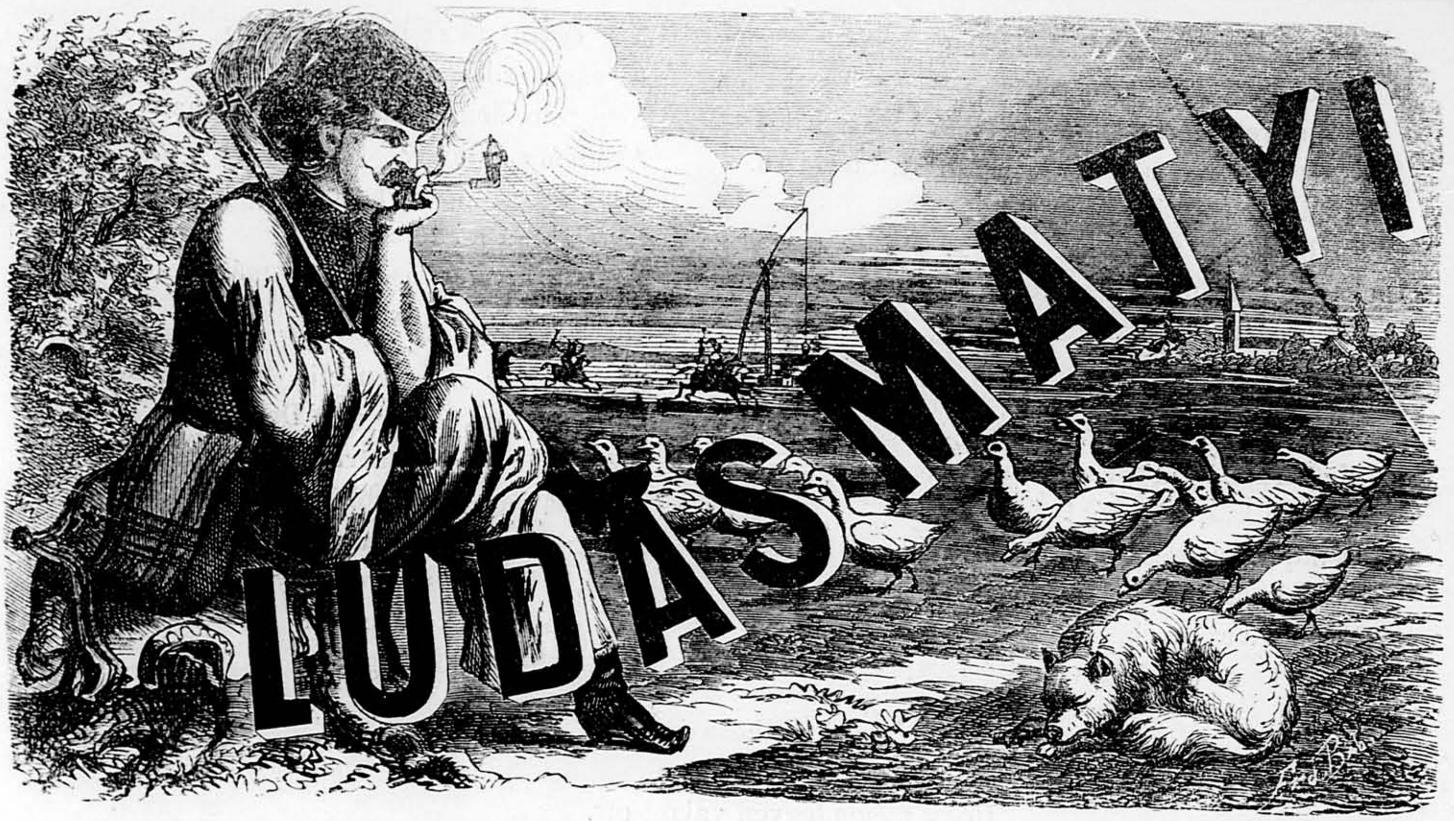

IV. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
MINDEN VASÁRNAP.
Ára 3 hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
Városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, december 4.
1870.
49 szám.

GYÜJTŐKNEK
öt előfizető
után
tiszteletpéldány jár.

Szerkesztői iroda:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle kézirat, mely LUDAS MATYI-nak van szánva.

Deákpárti bölcseség.

A nov. 23-diki ülésből.

A mint látom, Fodrák Miskával
Elmondhatjuk nagyon bátran,
Én istenem! ejh, be rettentő
Okos ember ez a májsztram!
Bizony ugy van, — mint a Nagy Bőgős
Rég mondá: „bár kétségbe ess,
Mindig az a miniszter refraine:
Oldd meg az erszényt és fizess!

Mert Ferencz májszter is ezt mondá;
Nem elég Kuhnnak a kvóta,
A mint sohasem is volt elég
Hatvanhetes törvény óta!
Nem elég, — hát pénzt kell szurkolni,
— Mit bámulsz te baloldali? —
Kuhnnak kell, — saját szakállára
Köt hát kölcsönt Kerge Pali!

Ő vesz fel pénzt, mi helybe hagyjuk,
A mint a kölcsönt megköté,
Másként nem megy, hiszen báró Kuhn
Azt már előre elkölté!
Hogy jogos-e? ehez ne szóljon
E házban semmi nátzió,
Nem itt a helye, majd elvégzi
Ezt is a delegátzió!

Hiába szól Ghyczi, Ivánka
S a baloldal más legényi:
Nem az igaz, a mit Wahrmann mond
Hanem az, a mit Zsedényi!
Érv, ok, törvény mind hiába van,
Ministert kell védelmezni,
Különben is e tárgyról majd a
Delegátzjó fog végezni!

Hogy a bölcseség teljes legyen.
Ferencz olvassa a törvényt —
A melyet szerzett, mely Bécsnek ad
Mindent, — aranyt, mirhát, tömjén.
Ámde az utolját elhagyja.
Hiába szólal fel Tisza!
Kerge Palitól vett érveit
Az öreg nem veszi vissza!

Még András úr is kegyeskedett
Foghegyről vetni egy-két szót,
Melyért Mátyus Arisztid méltán
Ereszté ki a suhogót!
Denique az egész böleseség
Foglalatja mindig csak ez:
Nem tartozik ide a dolog,
A delegátzió majd végez!

No! együtt ül ez is, pompásan
El van kezdve az eleje,
Nem tom, nem gyúl-e ki megint az
Akademia teteje!?
Mind a legtudósa van benne
Legalább a mi részünkről,
Nagyon kiváncsi is vagyok már
Olvasni a végzésükről!

Különben ez is deákpárti
Bölcseség ám, hogy mig Deák,
Ghyczi, Tisza, Csengeri döntik
Az irtás földeknek sorát:
Addig Szapári, Szeniczei
Bánó, s sok más egyébb gyüge-
Féle emberek kezébe van
Az összbirodalom ügye!

A kik értenének hozzája,
Azok bele csömörlöttek,
Hogy mégis legyen valaki ott,
Hát ilyeneket küldöttek!
A mint látom Fodrák Miskával
Elmondhatjuk nagyon bátran:
Én istenem! ejh be rettentő
Okos ember ez a májsztram!

Nagy Bögös.

A rándevú.

(Ábrándos gunyoreszk.)

Mint a jó fájin pesti subix, oly sötét volt az éjszaka s Vajvári ur lábujhegyen rándevúra ballaga. Csillagtalan volt az éj, a természet néma, csak a békák, tücskök és szunyogok czinczogtak néha; a szárnyas állatok is hortyogtak már az ólban, midön gitárhang hallatszék a távolban.

Vajvári ur lóhalálba futott a gitárhang felé, s magát csendesen meghúzta egy bodzafa mellé. Fent a szobában felpántlikázott gitár mellett dalolt Lubicza, egy barna lány, s valamennyi béka, tücsök, szunyog mind elhallgatott és merengett az ö dalán.

Valakit várhatott, mivel ezt dallá:

— Jer az ablakomhoz kedves! minden nyugszik már. Aztán egy irtóztató sóhaj után folytatá:

„Kedvesemnek mosolygása:
Édes mint a czukroskása:
Hü szivének dobogása:
Puffog, püffög mint a kása.“

Vajváry Fridolin e dal hallatára közelébb lopózkodott az ablakhoz, s midön a lány ezt dallá:

„Alusznak minden állatok!“

— Nem, nem alszanak — kiáltá Vajváry, hiszen én még ébren vagyok.

E hangok hallattára kiesett Lubicza kezéböl a gitár, ugy hogy elszakadt a hur, s az ablakhoz futva, igy szólt:

— Jó estét Vajváry ur!

— Fogadd e bokrétát s puszit kedvesem.

A puszit elfogadta Lubicza az ablakon át, s egy falásra elnyelte a bokrétát.

Hogy nyitva volt az ablak, Vajvári örömrepdesve állt ott, s egy, kettö, három — bemászott, azaz bemászott volna, de kicsi az ablak, nagy az emher, a fejét valahogy bedugta. De most jött csak a karó közé, sem ki, sem be nem tudott menni, s nagy óbégatására felriadt a háznál valamennyi.

— Hát az úr mit keres itt? — kiáltá háta mögött a principális.

— Kérem szépen kontót irni jöttem, és itten van a kalamáris.

— A kontót irni? de a porzót talán a boltban feledte? — s ezzel egy nagy röffel a port Vajvári nadrágján ki is verte.

Adomák.

Egy ügyvéd a lelkész könyvtárából hordatott olvasmányokat. Egykor az átolvasott könyveket haza küldendő, beszólitá szolgálóját s ráparancsolván, ezt mondá: vissza viszed a könyveket a tisztelendő urnak s azt mondod: kéretem, legyen szives elküldeni Torquato Tasso „Megszabadított Jeruzsálemét.“ Nem felejted el? „Már hogy felejteném“ — válaszolá a leány elbizakodottan. — Az üzenetet aztán igy adá elö a lelkésznek: „tiszteli a tekintetes ur a tisztelendő urat, ezek helyett a könyvek helyett legyen szives elküldeni neki a torokvágó tótasszonyt, akit Jeruzsálemben szabadítottak fel“

* * *

Delet kongtak a harangok. Két paraszt asszony ment az útczán, távolabb előttök egy „lisztes zsák“ csámpáskodott.

„Ugyan komám asszony — kérdé egyik asszony társától — érti-e az a nimet, hogy most mit harangoznak?“

„Ugyan hogy értené, kedves komám asszony — válaszolá amaz — mikor egy szót sem tud magyarul.“

* * *

Hány óra van dáde, kérdi az utas a vele találkozó czigánytól.

Nekem uram csak egy — felelt elkeseredten a more — s ezt is szegény megboldogult hegedümmel verték be.

* * *

A férjét oldalba rugott baranyai menyecske egy pógárhoz állott szolgálatba. — Egyik ismerőse találkozván vele, tudakozá tőle, hogy. mi a bére.

„10 forint egy esztendőre,“ válaszolá. — „Hisz ez kevés!“ szörnyűködék ismerőse. — „Ugy ám — mondá a menyecske — de a mellett a gazdám, meg a fija is szeret ám!“

Persze a „szeretet“ szót baranyai értelemben értette s épen azért készpénz gyanánt vette.

Gavallér-dal.

Én vagyok a magyar gyerek,
Dicsekedni azzal merek:
Gavalléros divatruhám,
Az ördög sem ismerne rám.

Ha felteszem a cilindert,
Tekintélyre ugy teszek szert.
Minden bolond nem visel azt,
S fejére nem teszi paraszt.

A nyakamon tarka másli,
A lábamon szük kamásli,
Czvikker, frakk és bő pantalon,
Illik reám igen nagyon.

A gavallérnak lábára,
Nem illik a csizmaszára.
Nagyon töri a bokáját,
S elkeni a nők ruháját.

A gavallér hajlong. térdel,
Ehez pedig bugyogó kell.
Nem szorítja a derekat,
Sem a térde ki nem szakad.

Szük atillát, feszes zekét
A miveltek elvetették. —
Fesztelenebb s noblebb a frakk,
Azért viselik az urak.

Valcert jár a jó gavallér,
Minden táncznál ez többet ér.
Valcerozva husz percz alatt.
Harmincz leányt is megforgat.

A csárdástáncz paraszt divat,
A ki járja bele fárad.
Három a táncz s egy tánczosnő!?
Jobb harmincz nő s egy keringő.

Én vagyok a magyar gyerek,
Dicsekedni azzal merek:
Divatos a viseletem,
A ki mást hord kinevetem.

* * *

Ha ilyen vagy jó magyarom!
Nem vagy más, mint divatmajom!
Mesebeli Mátyás madár,
Bársony nyerget hordó szamár.

Kotnyeles.

Őszinteség.

(Történhetett a pesti egyetemen, catalogus-olvasás alkalmával.)

— Bikafy ur!
— Jelen.
— Trüszenszky ur!
— Itt vagyok.
— Hápogó ur!
— Itt vagyok.
— Mit akar, hisz maga a 72-es számu h o r d á r.
— Kérem alássan, fizetésért kiabálok. — Helyettesitek.

Nem jó az ördögöt a falra festeni

mert megjelenik

Nyilatkozat.

Alól karmolt ezennel ünnepélyesen kinyilatkoztatom hogy Faust közelebbi előadásakor a második felvonás vég áriájában, ott hol Ellinger olyan infagenüs hangokat adott, — én nyávogtam a szinfalak mögött azt a magas C-ét oly hamissan s nem Reményi hegedüje.

a nemzeti szinház
cziczája.

A jövő látképe.

Kozák: Miután a pálinkáról szóló törvényjavaslatod nekünk nem tetszik, a felséges czár parancsára mars Szibériába!

Miniszteriális Haddelhadd.

Végnélküli comedia intriga, Janitortól.

Történik ott a hol, egyik miniszteriális irodában.

SZEMÉLYEK:

Kancsuka: Oberst Kanzlei meister.
Mennyei: Főinpostor.
Calcarius de Szatornuk: Háni kedvencze.
Würstler: Divatból kiment Bach huszár.
Comparius: Mindenes.
Háni: Ingyen csaplárnő.

(Kezdődik.)

Calcarius: Mi a menykő! tárczám ismét üres, —
És Háni nem látszik hajlandónak
Megtömni, mint megtömöm én övét.
Igaz! hogy a fokosra róva föl —
Szép összeget szórt a kedves reám.
Az osztrákját! de ez még nem elég!
A virslis jő. Ez eltalálta ép
Gyomrom korog, ég tudja, hogy miért?
Finnyás népek megszokták az evést:
És most ez is mindennap enni kér.

Würstler: (az ajtó mindkét szárnyát kinyitva; másodmagával virslit és sós kiflit czipel.)
Jó reggelt. Megkéstem, mert snapszomat:
Lenyeldesé szakértők tábora.
'S én nyargalék, kogy a spectabilis
Urak se vesszenek éh-szomj miatt.

Calcarius: (hévvel:) Előre Hunnia!

Többen: (flegmatice) A jónak elrontói nem vagyunk
Egymásután hadd folyjon a gugyi.

Comparius. Vörös nadrágomra mondom urak:
Hogy az mégis sok a mit Mennyei
Künn az utczán művel. Magunk fajta
Tisztességes ember hahogy bekap:
Szerényen elfekszik asztal alá.
De ő a nagyreményü társaság
Hirét, nevét s jövőjét piszkoló.
Bevert czilinderrel üres fején:
Az utcza népségnek tart dictiót,
S inasgyerek áll tótágast dazu..
Im, itt jő borvirágos orral ő.

(Az ajtó megnyilik és beesik rajta.)

Mennyei: Mily szemtelen profanum vulgus ez,
Nagyságomat nem tisztelő piszok?
Szemembe néz s víg, víg mint a Majom.
„Mit ér a gond kenyéren és vizen“
Jól mondá ezt Vörösmarty a nagy
A papramorgót add errébb bruder!
Szó a mi szó: de már gyomrom tele!
Itt egy diván, hadd tentéljek bele.

(lefekszik a díványra, s lábait a canzlei mester íróasztalára rakja föl.)

Würstler: Most mehetek, üres kosár s üveg,
Megkönnyebbült terhétől mindenik. (el.)

Kancsuka: (belép, a karok nagyot nyelve szuszognak.)
Miféle disznó ez díványomon?
(a horkolás után indulva keresgél)
Ember ki vagy? ki itten horkolgat?

Menyei: Ne morgolódj, füled közé csapok.

Kancsuka: Hah! dobjátok e fattyút sárba ki
Hadd légyen por, a melyből vétetett.

(két szolga — betűhöz ragaszkodva — elszállitja)

Háni: (zokogva jő)
Kancsuka urhoz van nehány szavam,
Ez hát a hála hü jóságomért!
Nem tudja — tudja az mindegy nekem:
Mindenkép csak én iszom meg levét.
Minden áldott nap ott tanyáztak ök,
Ingyen kosztou, mert oly szamár valék:
Hogy jó remény fejébe étkeket
S saját termésü bort raktam elé.
S midőn házunk imigy megéve lőn
Odább álltak, el sem bucsuzva, és
Ellopták még ráadásúl szivemet.

Kancsuka: Az ördög érti, mily beszéd ez itt!
Beszéljen húgóm, angyalom tovább,
S világosan, hogy kik e fráterek?
Jebuzeusra mondom: vigaszt nyer.

(a csaplárnő állát megcsipkedi)

Háni: Nem számitás tétété ezt velem,
De szivemnek forrón érző heve!
És ők megloptak test és lelkileg
Calcarius és Mennyei urak!
Feledhetlen lesz fájó emlékük.
Ha őket többé vissza nem nyerem,
(Kancsuka vaskos karjaiba dől.)

Kancsuka: Horribilis história biz ez
De majd segitek én a dolgokon.
Megőrzöm én magas tekintélyünk:
Mit nem compromittál ily csőcselék.
Kidobva a főinpostor — de még,
A másik rongy delinquens itt lézeng.
Szedd fel sátorfádat te is fiú,
S szaladj világgá mert bőröd veszem.
Megsértett büszkesége e háznak
Kiengesztelten néz utánok..
Csak messze innét el, — pusztuljatok,
Ludas Matyi ne tudja meg csak óh!
Mert akkor én is zsákba öltözöm.
(Kettős keresztéket vet hasára)

Calcarius: Isten veled tehát Háni! megyek.
A büszke öntudat keblembe el
Hogy minden lump, egetverő genie.
Pirulj magyar, ki még ezt sem tudod.
(a szegről a mester rokját leveszi s odább áll:)

Kancsuka: Az angyalát! ez már infámia!
Kabátomat előttem lopni el.
Comparius, — lódulj utána csak, —
S nyakon csipvén, hozd vissza öt elém.
Comparius: Üthetjük nyomát már bottal uram,
De mégis csak megyek egy szeitlira.
(el)
Kancsuka: (Hánihoz) Ringassa édes álmok közt magát
Szép angyalom ugye Háni neve?
Igyekszem én is kárpótolni majd, —
Mit elvesztett, hogy föltalálja még.
Háni: Mily édes a keserves kin is igy:
Ha mult helyét pótolja a jövő.
(Kancsukára kacsint s elsandalog)
Kancsuka: (egy borzas diurnistához)
Zárja be az ajtót amice csak, —
Lelkemre! ezt tovább nem türhetem!
Hallják meg e végelhatározást,
Ezt a két turkót rögtönözve már
Elcsaptam, mert Sasku illemtana,
s Borszem Jankó megbotránkozna rajt.
Ne szóljanak, mert ez szégyent reám
Nem hozhat. Csak önökre szólna az,
Hogy megtürnek maguk közt két czudar
Népet, a kik közénk méltatlanok.
Békitsék ki Würstler komájukat
Nehogy lármát csapjon belőle:
Több is veszett Mohácsnál egykoron:
És mégis áll, és mégis él, a „Hon."!
Mindnyájan: (megkönnyebbülve éljeneznek, s miután a napi ügy darabok expediáltattak, a miniszterialis büró bezárul).

Levél a másvilágról

ifj. Lendvay Mártonnak.

Édes fiam Marczi! a most ide érkezett Mosonyitól hallám, hogy van nálatok Pesten egy Borsszem Jankó nevü osztrák-magyar kormány-támogató és a miniszterek hulladékain élősködő lap, mely téged minduntalan holmi betyáros s épen ő hozzá illő tempóval bántalmaz.

Midőn én ezen boszankodásomat fejeztem volna ki, Mosonyi meg csodálkozását fejezte ki, hogy mi itt ezt nem tudjuk. Figyelmeztetém aztán Mosonyit, avagy nem tudja-e eme példaszót: ebugatás, szamárordítás nem hallik mennyországba.

Szerető apád,

idősb Lendvay Márton.

Kenyér-kereset.

— Borsszem Jankó emlékkönyvébe. —

Ha ép is a keze, lába,
Ha nem volt is soha csaló:
Csak legyen valaki lármás,
Lesz neki kenyérnek való!

Mondja azt: hogy a baloldal
Komisz, legkevesbé hajló...
A jobb oldalt kell imádni!...
S lesz ezért kenyérre való!...

A kormány is... dicsö kormány,
Szent hazánkért élő-haló. —
Ez tett boldoggá bennünket
S lesz ezért kenyérre való!...

A majoritás tesz mindent,
Köztük egy sem tányérnyaló.
Jeles, kipróbált férfiak...
S lesz ezért kenyérre való!

Közös hadügy, közös kölcsön.
Már nekünk csak ilyen való...
Ez hangozzék kivül, belül:
S lesz ezért kenyérre való!...

Baloldali hivatalnok,
Ha van is, mind emberfaló.
Ezt is kell ám hiresztelni,
S lesz ezért kenyérre való!...

Szóval minden ügyes ember,
Csak nyeritsen ugy... mint a ló,
És a sok subventióból:
Lesz akkor kenyérre való!!...

Bráts.

A „Lopszenny Jankó" hivatalos lapból.

A Deák-téri pissoir maga nemében egyetlen széles e hazában. S azért méltán nevezhetni országos pissoirnak.

Sanyi: Metz idöket élünk Esvány!
Están: Az ám, Bordó időt.
Sanyi: Már akkor inkább hordó időt.
(Sem Sanyi, sem Árva Miska nem érti e viczczet s azért kijelentjük, hogy Bordeaux (olv. Bordó) franczia város, hol jó tokaji terem.)

Opportunus adoma.

Együgyü volt? részeg? avagy tudatlan?
Meg se' tudnám mondani már biztosan:
De volt embér, kin megesett valóban:
— Szobájába sütött a szép holdvilág,
S aludt tejnek nézte azt... óh balgaság!

De még több is... Apritván a kenyeret,
Belé hányta s kanalázta — a tejet,
Azaz: ette volna; de nem lehetett.
Na jó magyar! nevess hát a tréfára.
E z mostani alkotmányod példázza.

Azt a képet, közösügyest, dicsöet,
Amit Bécsböl mutogatnak teneked.
A mely — holdfény, s te — aludttejnek veszed.
Csinálják a k ö z ö s kölcsönt hazádra,
Fizetési k ü l ö n terhül nyakadra.

Itt vagyon a hires delegátió
Pesten, Bécsben, akárhol sem lehet jó:
Fanyar, zöld és csontár héjban rosz dió.
Téli fagyban, kis napernyö kezedben:
Bunda, melytöl izzadol nyár hevében.

Falra pingált ebéddel jól nem lakik
Éhes ember, — sovány nép föl nem hizik.
Mik azok? kik ezt állitják, vagy hiszik..?
— Ugy tartják, hogy rosz a deákné vászna;
De — jobb-e hát D e á k uram konyhája?

Népfi.

P á r b e s z é d.

M i n i s z t e r i h i v a t a l n o k n é: **Nézd csak kedves férjem most is milyen curazir vers van ebben a Borsszem Jankóban, ez már mégis szemtelenség!**

M i n i s z t e r i h i v a t a l n o k: **Hagyd el kedvesem! nem érdemes az a boszankodásra.**

M i n i s z t e r i h i v a t a l n o k n é: **Dehát miféle nö lehet az, a ki elég gyalázatos ilyeneket irni.**

M i n i s z t e r i h i v a t a l n o k: **Bizonyosan azok közülvaló, a kiknek arczképeit olyan sürün közli.**

M i n i s z t e r i h i v a t a l n o k n é: **Ugy látszik, hogy Borsszem Jankó nagy kelendöségnek örvend az o l y a n h e l y e k e n.**

K é r d e z ö s i: Miért mondják a képviselök, midön felszólalnak: „tisztelt ház"? — Miért nem mondják inkább: — „tisztelt képviselök"? — vagy „tisztelt elnök ur?"

F e l e l ö s i: Azért mondják: — „tisztelt ház" — mert akkor midön ezen megszólitás a képviselöházban szokásba jött, — az országháza, minden jó hazafi által nagy tiszteletben tartatott. — nem mondják: „tisztelt képviselök" — vagy: „tisztelt elnök ur" — mert sok képviselöt nem tisztelnek, és mert sokan az elnököt nem t i s z t e l i k. —

K é r d e z ö s i: Hát miért nem mondhatnák, — a förendeknél szokásos: — „méltóságos förendek", — helett: „tekintetes rendek"?

F e l e l ö s i: Nem utánozzák a förendeket, — mert minden képviselö saját személyében, és önálólag van- — választói bizalmából a képviselöházban, — nem pedig: születési rang. és egyébb rendek, avagy rendjelek miá' —

K é r d e z ö s i: Miért hivják Kovács Laczit „háznagynak? és nem inkább házfelügyelönek? —

F e l e l ö s i: Mert Kovács Laczi abból, hogy ö a ház elsö szolgája, — igen nagyot csinál. —

Hála- és köszönet-nyilvánitás

a Borsszem Jankó szerkesztöjének.

Tisztelt szerkesztö ur! Miután nagyrabecsült uraságod a pesti Leopold napi vásár elött és alatt a mi kisasszonyaink arczképeit magas müveltségü lapjában, részint ugy, mint az a pesti kirakatokban, részint otthonias pongyolájukban, részint utczai sétáik alatt látható, — közleni és kiadni szives volt s ez által a vásárra feljött vidéki ifjuság, nemkülönben a delegatióra Bécsböl lerándult nem ifjuságot reájuk figyelmessé tenni kegyeskedett, s ugyancsak ezáltal nekünk nem megvetendö jövedelmet hajtott: nem mulaszthatjuk el igen tisztelt uraságodnak általunk különösen kedvelt becses személye s a magas körökben elterjedt magas müveltségü lapja iránt ezennel forró köszönetünket és hálánkat nyilvánitani.

Kelt Pesten, 1870. deczember 1-én.

A szabadalmazott intézetek összes tulajdonosnöi és „mutter"-jei nevében,

***Lebegö Fanni** mp.*
***Török Panni** mp.*

Felelös szerkesztö es kiadó laptulajdonos: MÉSZÁROS KÁROLY.

Pesten, 1870 Nyomatott B a r t a l i t s I m r e könyvnyomdájában öt pacsirta-utcza 5. szám.